

Victimele lui Traian Băsescu

Recunosc că sînt nedumerit cu privire la poziția celor care îl acuză pe președintele Băsescu de populism și demagogie. Nu mi-e prea clar nici la ce se referă și nici de ce li se pare lor atît de important ca președintele României să nu se folosească de mici expresii faciale (făcutul cu ochiul, de exemplu), sau de oareșcari gesturi șmecherești care prind la mase. Este Traian Băsescu obligat să funcționeze într-o lume a politicianismului fără scrupule fără să se folosească de tertipurile la care apelează ceilalți participanți la vodevilul răsufat al politchiei românești?

Ceea ce îl diferențiază pe Băsescu de ceilalți politicieni români este că domnia sa are un anumit șarm care chiar prinde la oameni. Impresia de apropiere (calculată sau ne-, nu prea contează), pe care președintele reușește să o creeze între sine și alegători i-a adus nenumărate victorii de necontestat la urne. Popularitatea lui Băsescu nu e forțată, nu e bazată pe exerciții de mimică exersate îndelung în fața oglinzii, așa cum se întîmpla în cazul fostului președinte Iliescu, care atunci cînd zîmbea părea că se strîmbă și care se observa pe furiș în oglinzile și geamurile din preajmă-i ori de cîte ori trebuia să fie în public, pentru a se asigura că și-a afișat zîmbetul numărul 14 (cel de cucerire a inimilor slabe de înger și lipsite de medicamente compensate ale băbuțelor de la sate), sau numărul 5 (cel strîmb, cu care ne spunea la televizor despre problemele grave ale țării). Băsescu nu face cu ochiul șmecherește în situații nepotrivite precum președintele Bush, care, în mijlocul mesajului anual despre starea națiunii americane, se trezește să se comporte ca în studenția-i repetentă de la Yale, atunci cînd încerca să se ia de colegele din campus, singura lor reacție fiind cea pe care americanii o descriu cu onomatopeea „Eeeew!”.

I se mai reproșează lui Băsescu și că face mișcultații politice demne de Cațavencu și de Dandanache și nu de președintele României anului de grație 2007 (vezi misivele

ascunse de ochii opiniei publice, pe care președintele spera să le dea la momentul oportun la „Războiu”). Departe de mine gândul de a găsi explicații pentru gestul domniei sale sau de îl apăra fără o judecată din partea legii și a opiniei publice. Întrebarea este, însă, dacă trebuie suspendat președintele României pentru misiva(evele) ascunse. Și dacă trebuie, atunci e poate timpul ca justiția română să își întoarcă privirea și spre alte abuzuri politice (nu numai economice) ale politicianilor români (votări de două ori în plenul Parlamentului, nepoate uitate cu degețelul pe butonul de votare, circ nejustificat în timp ce președintele se adresează forului etc., etc.) A-i cere suspendarea lui Băsescu pe motiv de misive (sînt conștient că acuzele aduse de oligarhii PSD nu sînt numai misivele, dar ele au constituit scînteia și au oferit prilejul declanșării acțiunii de suspendare) sună ca un divorț declanșat pe motiv de abuz psihologic din cauză că partenerul nu te lasă să ai amanți.

Cine sînt, însă, victimele populismului lui Băsescu? După unul dintre cititorii lui Octavian Paler în *Cotidianul* (cititor pe care autorul îl citează în comentariul domniei sale *Mă recunosc învins* din 6 martie), acestea ar fi: „prostimea de la țară (...), care e multă și... proastă”. Sigur că Octavian Paler nu se raliază acestei atitudini elitiste a cititorului domniei sale și explică că prostimea, de fapt, acea prostime “metafizică” a României, a dispărut.

Nu pot decît să îi dau dreptate lui Octavian Paler, “prostimea” aceea a dispărut. Dar de cine să fi fost ea înlocuită? Răspunsul la întrebarea de mai sus mi-a fost oferit surprinzător de un interviu acordat în 2004 revistei japoneze *Zen'ya* de către Takahashi Tetsuya, profesor de filosofie la Universitatea din Tokyo. Takahashi s-a distins a fi unul dintre acei intelectuali angajați social, pe linia unui Derrida ori Bourdieu și este binecunoscut în Japonia contemporană drept un înfocat apărător al faimosului articol 9 al Constituției nipone (care prevede că Japonia nu poate avea armată națională). În *Zen'ya*,

Takahashi vorbește despre activism social, despre cum filosofia poate fi de folos în aceasta activitate, despre Japonia de azi în contextul lumii globale... Referindu-se, însă, la un moment dat la „învinșii” competiției capitaliste (nu neapărat sărăcimea, cât cei care nu reușesc să trăiască la nivel înalt), Takahashi susține că ei, „învinșii” sînt cei care își investesc energiile pozitive în figuri „puternice” ale scenei politice. Iar exemplele pe care le alege aici Takahashi pentru a exemplifica un politician „puternic” sînt figuri precum fostul prim-ministru Koizumi Jun’ichir% sau actualul guvernator al municipalității tokyoite, scriitorul Ishihara Shintar%, ambii criticați vehement de către inteligenția japoneză și de către societatea civilă pentru atitudinea lor naționalistă.

Dar dacă victimele politicianilor populisti sînt masele urbane sărace și din clasa de mijloc inferioară (lower middle class), cei fără prea multă educație și fără mari idealuri în viață, atunci cu siguranță că Traian Băsescu nu se potrivește descrierii. Cu mici excepții, pe care le-am văzut cu prilejul recentei acțiuni de suport a președintelui, inteligenția din România este de partea liderului de la Cotroceni. Și asta nu pentru că mănîncă mici și bea bere la cîrciumă, nu pentru că oamenii simpli se identifică cu el, ci pentru atitudinea lui intransigentă de eliminare cu orice preț a mîrșăviei și corupției nu numai de pe scena politică, ci din întreaga societate românească. Iar dacă mă puneți să aleg între un președinte populist, demagog și mîrșav pentru care interesele celor 469 de senatori și deputați, mașinile pe care și le schimbă la doi ani pe banii bugetului, aroganța și atitudinea *je m’en fiche*-istă cu privire la problemele oamenilor, și pentru care propriile interese politice și scaun de la Cotroceni contează mai mult decît interesele celor care l-au votat și pe care se presupune că îi reprezintă și servește, și un președinte populist și demagog dar pentru care interesele mele ca cetățean primează și care – justițiar sau nu – și-a făcut un legămînt cu sine însuși de a scăpa România de înapoierea ideologică în care se zbate, atunci alegerea mea va merge către cel din urmă. © 2007 George Șipoș